

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

15 грудня 2016 р.

№52-ріш

Справа №2-26.213/46-2016

**Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу**

Адміністративна колегія Миколаївського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №2-26.213/46-2016 про порушення законодавства про захист товариства з обмеженою відповідальністю "Єдині комунальні системи",

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Миколаївського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення, територіальне відділення) від 09.03.2016 №7-р розпочато розгляд справи №2-26.213/7-2016 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції товариством з обмеженою відповідальністю "Єдині комунальні системи" у зв'язку з наявністю в його діях ознак порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 10.08.2016 №50-р розпочато розгляд справи №2-26.213/46-2016 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції товариством з обмеженою відповідальністю "Єдині комунальні системи" у зв'язку з наявністю в його діях ознак трьох порушень, передбачених пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини першої статті 38 Закону України "Про захист економічної конкуренції", приймаючи нове розпорядження, орган Антимонопольного комітету України, у разі необхідності, може об'єднати попередню справу та нову справу в одну. З огляду на це, розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 14.09.2016 №63-р справи №2-26.213/7-2016 та №2-26.213/46-2016 об'єднані в одну справу за №2-26.213/46-216.

За результатами розгляду справи №2-26.213/46-2016 встановлено наступне.

Згідно частини четвертої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної

конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється органами Антимонопольного комітету України (надалі - Комітет).

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується, зокрема на принципі створення та підтримання конкурентного середовища при виробленні та наданні житлово-комунальних послуг, забезпечення контролю у сфері діяльності природних монополій.

Таким чином, на органи Комітету покладено обов'язок забезпечувати створювання конкурентного середовища при здійсненні суб'єктами господарювання діяльності у сфері надання житлово-комунальних послуг на засадах пріоритету прав споживачів.

Відповідно до пункту 12 статті 17 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" територіальним відділенням здійснюється дослідження діяльності учасників ринку надання житлово-комунальних послуг, зокрема послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на предмет дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Одним із учасників цього ринку є **товариство з обмеженою відповідальністю "Єдині комунальні системи"** (надалі – ТОВ "ЄКС", Товариство), код ЄДРПОУ 34010619 (адреса: 54284, Миколаївська обл., Вітовський р-н, с. Лимани, вул. Фрунзе, 130).

ТОВ "ЄКС" є юридичною особою відповідно до свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи (серія АОО №511627), діє на підставі Статуту, затвердженого зборами Товариства від 12.11.2012, зареєстрованого у новій редакції 28.11.2012 державним реєстратором Жовтневої районної державної адміністрації за реєстраційним номером 15111050016000597.

Товариство здійснює послуги з централізованого водопостачання та водовідведення відповідно до ліцензії серії АВ №564628, виданої Миколаївською обласною державною адміністрацією 22.07.2011. Господарську діяльність, пов'язану із створенням об'єктів архітектури, здійснює відповідно до ліцензії серії АВ №617207, виданої Державною архітектурно-будівельною інспекцією України 22.02.2012.

ТОВ "ЄКС" є платником податку на додану вартість відповідно до свідоцтва про реєстрацію у Жовтневій МДПІ Миколаївської області Державної податкової служби №200088703 серії НБ №160693, виданого 07.12.2012.

Частиною п'ятою статті 19 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" та пунктом 1.3. Порядку визначення виконавця житлово-комунальних послуг, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України від 25.04.2005 №60, (зі змінами, внесеними наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 13.10.2014 №279) визначено, що "виконавцем послуг з централізованого постачання холодної води та послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення".

Отже, ТОВ "ЄКС" є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за №317/6605, (надалі – Методика), територіальним відділенням проведено дослідження становища ТОВ "ЄКС" на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Відповідно до пункту 5.1. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Пунктом 1.3. Методики визначено ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

Таким чином, **товарними межами ринку** є послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

Територіальні (географічні) межі ринку певного товару відповідно до пункту 6.1. Методики визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

Відповідно до інформації, наданої ТОВ "ЄКС" листом від 15.12.2015 №304, Товариство в Вітовському районі Миколаївської області у нижченаведених населених пунктах надає послуги з водопостачання та водовідведення мережами, наданими ТОВ "ЄКС" на підставі таких договорів:

- договір оренди комунального майна від 23.10.2007 №1 на термінове цільове користування майном, що знаходиться в комунальній власності Шевченківської сільради (села Шевченкове, Новогригорівка та Зоря);
- договір оренди комунального майна від 24.03.2006 №1 на термінове цільове користування майном, що знаходиться у комунальній власності Лиманівської сільради (села Лимани та Лупареве);
- концесійний договір від 10.05.2011 №1 "Про надання в управління системи водопостачання Зеленогаївської сільської ради" (с. Зелений Гай);
- концесійний договір від 09.12.2011 №3 "Про надання в управління системи водопостачання Котляревської сільської ради" (с. Котляреве);
- концесійний договір від 02.12.2011 №2 "Про надання в управління системи водопостачання Пересадівської сільської ради" (с. Пересадівка);
- концесійний договір від 06.12.2011 №3 "Про надання в управління системи водопостачання Михайло-Ларинської сільської ради" (с. Михайло-Ларине);
- концесійний договір від 15.02.2012 №5 "Про надання в управління системи водопостачання та водовідведення Первомайської селищної ради" (смт. Первомайське);
- концесійний договір від 01.02.2012 №6 "Про надання в управління системи водопостачання та водовідведення Грейгівської сільської ради" (с. Грейгове).

Також цим же листом Товариство інформує Відділення про відсутність у нього конкурентів на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на зазначених територіях сільських та селищної рад. Так, у пункті 4 ТОВ "ЄКС" зазначає, що "до роботи нашого підприємства на даних територіях комунальні послуги надавали так звані ЖЕКи, які було створено при кожній сільській раді у 2000 році. Але збитковість та не самоокупність даних ЖКГ призвело до значних боргів за використану електроенергію, заробітну плату працівникам, по податкам. Дані підприємства не змогли надавати послуги із централізованого водопостачання та водовідведення у повній якості. В подальшому вони збанкрутіли".

Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є територія смт. Первомайське, с. Грейгове, с. Михайло-Ларине, с. Пересадівка, с. Котляреве, с. Зелений Гай, с. Лимани, с. Лупареве, с. Шевченкове, с. Новогригорівка та с. Зоря Вітовського району Миколаївської області, де розташовані мережі, що належать або використовуються (експлуатуються) ТОВ "ЄКС" для надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення абонентам (споживачам) Товариства, оскільки отримання цих послуг за вказаними межами є економічно недоцільним.

Споживачами послуг ТОВ "ЄКС" є населення та суб'єкти господарювання.

Згідно пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою. Часовими межами ринку визначено період з 2014 року по теперішній час 2016 року.

Бар'єрами для вступу на ринок потенційних конкурентів є:

- економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;
- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання відповідних ліцензій тощо.

Отже, відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" **ТОВ "ЄКС" є таким, що в період з 2014 року до теперішнього часу 2016 року у територіальних (географічних) межах смт. Первомайське, с. Грейгове, с. Михайло-Ларине, с. Пересадівка, с. Котляреве, с. Зелений Гай, с. Лимани, с. Лупареве, с. Шевченкове, с. Новогригорівка та с. Зоря Вітовського району Миколаївської області, де розташовані мережі, що належать або використовуються (експлуатуються) ТОВ "ЄКС" для надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, займає монопольне (домінуюче) становище на ринках надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, як таке, що не має на цьому ринку жодного конкурента.**

1) Організація надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення врегульована Законами України "Про питну воду та питне водопостачання", "Про житлово-комунальні послуги", Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року №630, (надалі – Правила надання послуг).

Згідно з пунктом 1 статті 19 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" відносини між учасниками договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах.

В пункті 1 Правил надання послуг зазначено: "Ці Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг (надалі - виконавець), і фізичною та юридичною особою (надалі - споживач), яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (надалі - послуги)".

Згідно пункту 8 Правил надання послуг "Послуги надаються споживачеві згідно з договором, що оформляється на основі типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення".

Також Правилами надання послуг затверджено **Типовий договір про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення** (надалі – Типовий договір).

У випадку укладання договорів на житлово-комунальні послуги слід дотримуватися умов Типових договорів, затверджених відповідними постановами Кабінету Міністрів України, відхилятися від яких не можна. Типовими договорами передбачені такі сторони, як споживач, зокрема юридична особа, та виконавець послуг (юридична особа, що виконує та/або надає житлово-комунальні послуги, тобто у випадках, коли надання таких послуг є предметом його діяльності).

Згідно абзацу четвертого частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках,

передбачених законом, іншим органом державної влади, коли **сторони не можуть відступати від змісту типового договору**, але мають право конкретизувати його умови.

Згідно частини третьої статті 184 Господарського кодексу України укладення господарських договорів на основі примірних і типових договорів повинно здійснюватися з додержанням умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу, не інакше як шляхом викладення договору у вигляді єдиного документа, оформленого згідно з вимогами статті 181 цього Кодексу та відповідно до правил, встановлених нормативно-правовими актами щодо застосування примірного або типового договору.

Разом з тим, стаття 4 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" передбачає, що законодавство України у сфері житлово-комунальних послуг, крім цього Закону базується на Конституції України та складається з нормативно-правових актів у галузі цивільного, житлового законодавства та інших нормативно-правових актів у сфері житлово-комунальних послуг. Цивільний кодекс України у статтях 3, 6, 203, 626, 627 визначає загальні засади цивільного законодавства, зокрема поняття договору і свободи договору, та формулює загальні вимоги до договорів як різновиду правочинів (вільне волевиявлення учасника правочину).

Відповідно до частини першої статті 626 Цивільного кодексу України договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення або зміну, припинення цивільних прав та обов'язків.

Типові договори, затверджені постановами уряду, є обов'язковими для усіх категорій виконавців та споживачів.

З аналізу змісту частини третьої статті 6, частини першої статті 630 Цивільного кодексу України, статей 19-21 Закону України "Про житлово-комунальні послуги", Правил надання послуг, вбачається, що **умови типового договору, що набули юридично обов'язкового значення в силу актів цивільного законодавства, є обов'язковими для сторін договору, які не мають права відступити від їх положень і врегулювати свої відносини на власний розсуд.**

До того, такий договір за своєю суттю відповідає ознакам публічного договору. Вимогами частин другої та третьої статті 633 Цивільного кодексу України передбачено наступне.

"2. Умови публічного договору встановлюються однаковими для всіх споживачів, крім тих, кому за законом надані відповідні пільги.

3. Підприємець не має права надавати переваги одному споживачеві перед іншим щодо укладення публічного договору, якщо інше не встановлено законом."

Частиною другою статті 627 Цивільного кодексу України передбачено умови укладання договорів за участю фізичної особи-споживача, а саме врахування вимоги законодавства про захист прав споживачів.

Зокрема статтями 18, 21 Закону України "Про захист прав споживачів" для договорів про надання послуг, які підпадають під дію законодавства про захист прав споживачів, встановлена норма, що проголошує недійсними умови договорів, які обмежують права споживача порівняно з правами, встановленими законодавством.

Пунктом 1 частини третьої статті 20 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" передбачений обов'язок споживача укласти договір на надання житлово-комунальних послуг, підготовлений виконавцем на основі типового договору.

Цей обов'язок відповідає зустрічному обов'язку виконавця, визначеному пунктом 3 частини другої статті 21 Закону України "Про житлово-комунальні послуги", підготувати та укласти зі споживачем договір на надання житлово-комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов його виконання згідно з типовим договором.

Територіальним відділенням в ході розгляду справи були проаналізовані договори на надання послуг з централізованого холодного водопостачання для господарсько-побутових

потреб та водовідведення (надалі – Договори, Договір), укладені ТОВ "ЄКС" зі споживачами послуг-громадянами, в редакції яких були виявлені умови, що суперечать чинному законодавству, та, зокрема не відповідають Типовому договору.

Так, Товариством листами від 15.12.2015 №304 та від 18.02.2016 №19 надані копії укладених зі споживачами договорів, а саме:

з населенням - на надання послуг з централізованого холодного водопостачання для господарсько-побутових потреб:

- від 25.05.2015 (особовий рахунок (надалі - о/р) "*інформація з обмеженим доступом*") з гр. "*інформація з обмеженим доступом*", адреса: "*інформація з обмеженим доступом*");

- від 01.10.2015 (о/р "*інформація з обмеженим доступом*") з гр. "*інформація з обмеженим доступом*", адреса: "*інформація з обмеженим доступом*";

- від 27.08.2015 (о/р "*інформація з обмеженим доступом*") з гр. "*інформація з обмеженим доступом*", адреса: "*інформація з обмеженим доступом*";

- від 18.09.2015 (о/р "*інформація з обмеженим доступом*") з гр. "*інформація з обмеженим доступом*", адреса: "*інформація з обмеженим доступом*";

з бюджетними установами – на надання послуг з постачання холодної води і водовідведення:

- від 24.02.2015 №42 з Шевченківською сільською радою (с. Шевченкове);

з іншими споживачами – на надання послуг з постачання холодної води для господарчо-побутових послуг і водовідведення:

- від 29.07.2015 №33 з ТОВ "АГРОПРОСПЕРІС ТРЕЙД" (с. Грейгове).

Відповідно до вказаних договорів ТОВ "ЄКС" є виконавцем наведених послуг, а мешканці квартир, бюджетна установа та інші є споживачами цих послуг.

Відповідно до частини першої статті 901 Цивільного кодексу України "За договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором".

Відповідно до положень частини першої статті 26 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" до істотних умов договорів на надання житлово-комунальних послуг відносяться, зокрема:

- порядок перерахунків розміру плати за житлово-комунальні послуги в разі їх ненадання або надання не в повному обсязі, зниження їх якості;

- права та обов'язки сторін;

- відповідальність сторін та штрафні санкції за невиконання умов договору.

У процесі дослідження матеріалів справи територіальним відділенням, аналізом умов наведених договорів стосовно їх відповідності вимогам чинного законодавства, зокрема в порівнянні з умовами Типового договору, встановлено, що умови укладених ТОВ "ЄКС" договорів зі споживачами категорії "населення" значно звужують обов'язки та відповідальність виконавця послуг, права та гарантії захисту прав споживача порівняно із положеннями Типового договору.

1.1. Відповідно до умов пункту 4.1 вищезазначених договорів та пункту 9 Типового договору передбачено, що розрахунковим періодом є календарний місяць.

У пункті 4.2 вищезазначених договорів передбачено, зокрема "Термін внесення платежів - до 25 числа поточного місяця."

Тоді як Типовим договором передбачено, зокрема "У разі застосування щомісячної системи оплати послуг платежі вносяться не пізніше ніж до _____ числа періоду, **що настає за розрахунковим.**"

Слід зауважити, що у договорах з бюджетною установою (пункт 4.1.), де зазначено, що "оплата за послуги здійснюється згідно рахунку та акту здачі-прийняття робіт", та у договорі з іншим господарською споживачем взагалі не визначено терміну оплати.

Тобто, фактично Товариством обмежені права споживачів здійснювати розрахунки по закінченню розрахункового періоду (календарного місяця) або після отримання послуги у звітному періоді. Разом з тим, якщо врахувати, що оплата послуг залежить від отриманого доходу, а заробітну плату громадянам суб'єкти господарювання нараховують за результатами відпрацьованого часу в місяці, які отримують її у наступному місяці, що настає за тим, в якому відпрацьовано, **це, в свою чергу, призводить до ущемлення інтересів споживачів.**

Як вбачається з вищезначеного, зміст пункту 4.2 укладених зі споживачами (населенням) договорів не відповідає Типовому договору та може обмежувати права споживачів в частині зобов'язання оплати за спожиті послуги в поточному місяці, замість "наступного за розрахунковим".

1.2. До того, нижченаведені умови договорів з населенням:

у підпункті ж) пункту 5.2. визначено обов'язок Виконавця, зокрема "відновляти надання послуг у п'ятиденний термін після ліквідації заборгованості...";

у пункті 6.2 визначено обов'язок Споживача, зокрема "погасити попередню заборгованість", що ставить право Споживача на отримання послуги в залежність від своєчасно внесеної ним оплати за спожиті послуги, що не відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема пункту 17 та пункту 19 Типового договору, де визначені обов'язки Споживача та Виконавця відповідно, та вимогам чинного законодавства з наступних підстав.

Так, у підпункті 8 пункту 19 Типового договору обов'язком виконавця є "відновлювати надання послуг за письмовою заявою споживача шляхом зняття протягом доби пломб із запірних вентилів у квартирі (будинку садибного типу)".

Щодо зобов'язання попереднього погашення заборгованості та відновлення водопостачання після ліквідації заборгованості слід вказати наступне.

Зобов'язання боржника сплатити певну грошову суму на користь кредитора згідно цивільно-правового договору є грошовим зобов'язанням. Виходячи з цього, правовідносини, в яких замовник зобов'язаний оплатити надану послугу, а виконавець має право вимагати від замовника відповідної оплати, тобто правовідносини, які склалися між сторонами на підставі договору про надання комунальних послуг, є грошовим зобов'язанням. Таким чином, серед інших прав і обов'язків сторін на боржника покладено цивільно-правовий обов'язок з оплати отриманих житлово-комунальних послуг, якій кореспондує право вимоги кредитора про оплату наданих послуг.

Відносини, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками та споживачами, а також їхні права та обов'язки, визначені, зокрема в Законі України "Про житлово-комунальні послуги", яким передбачається у підпункті 10 пункту 3 статті 20 відповідальність за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги у вигляді пені.

Подібну норму визначено й у господарських відносинах суб'єктів господарювання, а саме в пункті 2 статті 343 Господарського Кодексу України "Відповідальність за порушення строків розрахунків", де "Платник грошових коштів сплачує на користь одержувача цих коштів за прострочку платежу пеню в розмірі, що встановлюється за згодою сторін, але не може перевищувати подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який сплачується пеня".

Отже, при здійсненні споживачем розрахунків з Товариством споживач повинен визначитись, за який саме період він сплачує кошти за отримані послуги, тобто з якими взаєморозрахунками він погоджується, а з якими ні. Інші можливі непорозуміння у розрахунках між виконавцем/виробником послуг та споживачем є **спори, пов'язані з**

невиконанням умов відповідного договору (у т.ч. щодо оплати), вирішуються у судовому порядку відповідно до вимог діючих нормативно-правових актів, а не шляхом нав'язування споживачу в умовах договорів на користь Товариства.

1.3. Щодо зобов'язань Споживача, зазначених в умовах пункту 6.2 договорів з населенням, "проводити перевірку засобів обліку води у разі закінчення терміну її дії або встановлювати новий засіб обліку за погодженням із Виконавцем" слід зазначити, що **така умова суперечить вимогам чинного законодавства у сфері надання житлово-комунальних послуг, зокрема пункту 17 Типового договору та вимогам чинного законодавства з наступних підстав.**

Відповідно до частини четвертої статті 17 Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність":

"Періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду), що є власністю фізичних осіб, здійснюються за рахунок суб'єктів господарювання, що надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Відповідальність за своєчасність проведення періодичної перевірки, обслуговування та ремонту (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті електричну і теплову енергію, газ і воду), що є власністю фізичних осіб, покладається на суб'єктів господарювання, що надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Періодична перевірка проводиться за рахунок тарифів на електро-, тепло-, газо- і водопостачання".

Отже, у Товариства відсутні будь-які правові підстави шляхом обмеження прав Споживача нав'язувати йому в умовах договору зобов'язання щодо проведення перевірки засобів обліку води у разі закінчення терміну її дії.

1.4. Також перевищенням прав Виконавця є умови підпункту г) пункту 5.1 договорів з населенням, зокрема "припиняти надання послуг з водопостачання Споживачу у випадку порушення умов Договору...", що **суперечать вимогам пункту 18 Типового договору, яким визначені права виконавця, та вимогам чинного законодавства з наступних підстав.**

Стаття 21 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" визначає права та обов'язки виконавця. Зокрема згідно пункту 8 цієї статті виконавець має право доступу в приміщення, будинки і споруди для ліквідації аварії, усунення неполадок санітарно-технічного та інженерного обладнання, його встановлення і заміни, проведення технічних та профілактичних оглядів і перевірки показань засобів обліку в порядку, визначеному законом і договором. Слід зауважити, що не визначено жодних прав на відключення, встановлення заглушок тощо. В статті 22 цього закону визначені права виробника, де про відключення мова не йде.

Статтею 16-1 Закону України "Про питну воду та питне водопостачання" передбачено що, "з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру через припинення питного водопостачання споживачам (крім населення) у разі несплати або внесення не в повному обсязі плати за використану ними питну воду встановлюється екологічна броня питного водопостачання. Порядок обмеження та складання переліку споживачів питної води, до яких застосовується обмеження питного водопостачання до рівня екологічної броні питного водопостачання, встановлюється Кабінетом Міністрів України". Зазначене доведено й у статті 23 даного Закону відносно прав підприємств питного водопостачання.

Отже, заздалегідь йде мова про права водоканалу на обмеження водопостачання до визначеної межі, а не припиняти такі послуги повністю, тим паче населенню, та не

виключає право водоканалу розривати договір у разі несплати або внесення не в повному обсязі плати за використану ними питну воду.

1.5. До того ж, не враховано у наведених договорах зі споживачами нижченаведених прав споживача, які передбачені пунктом 16 Типового договору:

"1) отримання своєчасно та належної якості послуг згідно із законодавством та умовами цього договору;

2) отримання в установленому законодавством порядку інформації про перелік послуг, їх вартість, загальну суму місячного платежу, структуру тарифів, нормативів (норм) споживання, режиму надання послуг, їх споживчі властивості;

3) відшкодування збитків, завданих його майну та/або приміщенню, шкоди, заподіяної його життю чи здоров'ю внаслідок нена належного надання або ненадання послуг;

4) зменшення розміру плати в разі ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі, зниження якості, зокрема відхилення їх кількісних та/або якісних показників від затверджених нормативів (норм) споживання;

5) усунення виконавцем виявлених недоліків у наданні послуг протягом устанавленого Кабінетом Міністрів України строку;

6) несплату вартості послуг за період тимчасової відсутності споживача і членів його сім'ї (у разі відключення виконавцем холодної та гарячої води і опломбування запірних вентилів у квартирі (будинку садибного типу) та відновлення надання відповідних послуг шляхом зняття пломб за власний рахунок протягом доби згідно з письмовою заявою;

8) перевірку кількісних та/або якісних показників надання послуг (якість і тиск води, температура гарячої води, температура повітря у приміщеннях тощо) у порядку, встановленому Правилами, іншими актами законодавства України та цим договором. Витрати, пов'язані з перевіркою кількісних і якісних показників надання послуг, відшкодовуються виконавцем у разі обґрунтованості звернення споживача та споживачем - у разі необґрунтованості такого звернення;

9) устанавлення квартирних засобів обліку води і теплової енергії та взяття їх на абонентський облік;

10) періодичну повірку, обслуговування та ремонт квартирних засобів обліку, у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж;

13) звільнення від плати за послуги у разі їх ненадання та отримання компенсації за перевищення строків проведення аварійно-відбудовних робіт"

1.6. Відсутні і у наведених договорах зі споживачами зобов'язання виконавця, які передбачені пунктом 19 Типового договору:

4) контролювати устанавлені міжповіркові інтервали, проводити періодичну повірку квартирних засобів обліку, їх обслуговування та ремонт, у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж;

7) повідомляти споживача про плановану перерву в наданні послуг через засоби масової інформації, а також письмово не пізніше ніж за 10 днів до її настання (крім перерви, що настає внаслідок аварії або дії непереборної сили) із зазначенням причини та часу перерви в наданні послуг;

8) відновлювати надання послуг за письмовою заявою споживача шляхом зняття протягом доби пломб із запірних вентилів у квартирі (будинку садибного типу);

12) усувати аварії та інші порушення порядку надання послуг, а також виконувати заявки споживачів у строк, устанавлений законодавством і цим договором;

13) вести облік скарг (заяв, вимог, претензій) споживачів щодо кількості та якості надання послуг, а також облік їх виконання;

15) звільняти від плати за послуги у разі їх ненадання та виплачувати компенсацію за перевищення строків проведення аварійно-відбудовних робіт;

16) проводити перерахунок розміру плати за надання послуг у разі ненадання їх або надання не в повному обсязі, зниження якості, зокрема відхилення їх кількісних та/або

якісних показників від затверджених нормативів (норм) споживання, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України та визначеному цим договором;

17) своєчасно проводити за власний рахунок роботи з усунення виявлених несправностей, пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з його вини;

18) відшкодовувати збитки, завдані майну та/або приміщенню споживача та/або членів його сім'ї, шкоду, що заподіяна його життю чи здоров'ю внаслідок неналежного надання або ненадання послуг, а також моральну шкоду в порядку та розмірі, які визначаються відповідно до законодавства і цього договору;

19) сплачувати споживачу неустойку (штраф, пеню) у разі ненадання послуг або надання послуг неналежної якості у порядку та у випадках, передбачених законодавством і цим договором"

Отже, укладаючи договори у такій редакції, не включаючи істотних умов, передбачених чинним законодавством, зокрема Типовим договором, Виконавець (Товариство) має змогу уникнути деяких перелічених вище зобов'язань, висуває окремі умови, відповідно до яких штучно збільшуються права виконавця послуг за рахунок зайвих зобов'язань споживачів, які, в свою чергу, звужують права та гарантований захист прав споживачів порівняно із положеннями Типового договору.

Наслідком таких дій Товариства є ущемлення чи можливість ущемлення інтересів споживача послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, що є однією із кваліфікуючих ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку.

Тобто, такі дії Товариства характеризують поведінку монополіста на ринку та свідчать про використання ним свого становища задля більш швидкого, легкого, прямого вирішення спірних питань, що могли виникнути у договірних відносинах між Товариством та споживачем його послуг, замість вирішення таких питань у відповідності до вимог чинного законодавства та, за необхідності, судовому порядку.

Таким чином, дії ТОВ "ЄКС", які полягають в укладанні з фізичними особами-населенням договорів про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення у редакції, що не відповідає вимогам чинного законодавства, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2) В ході дослідження матеріалів справи та відповідно до інформації ТОВ "ЄКС", наданої листами від 15.12.2015 №304, від 14.06.2016 №14-06/16 Відділенням встановлено, що Товариством укладались зі споживачами-громадянами (населенням) договори на реструктуризацію заборгованості на послуги з водопостачання:

- №46 (без дати) з гр. "(інформація з обмеженим доступом)", адреса: "(інформація з обмеженим доступом)", о/р "(інформація з обмеженим доступом)". Відповідно до умов цього договору гр. "(інформація з обмеженим доступом)" зобов'язується погасити заборгованість по оплаті за водопостачання в с. Лимани в сумі "(інформація з обмеженим доступом)" гривень в період з 01.10.2015 по 01.04.2016;

- №3 (без дати) з гр. "(інформація з обмеженим доступом)", адреса: "(інформація з обмеженим доступом)", о/р "(інформація з обмеженим доступом)". Відповідно до умов цього договору гр. "(інформація з обмеженим доступом)" зобов'язується погасити заборгованість по оплаті за водопостачання в с. Воровське в сумі "(інформація з обмеженим доступом)" гривень в період з 01.07.2014 по 01.07.2015.

Питання щодо реструктуризації заборгованості плати на послуги з водопостачання врегульовані положеннями Закону України "Про реструктуризацію заборгованості з квартирної плати, плати за житлово-комунальні послуги, спожиті газ та електроенергію", постановою Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 №976, якою також затверджено Типовий договір про реструктуризацію заборгованості за житлово-комунальні послуги (надалі – Типовий договір).

Під час проведеного Відділенням аналізу умов укладених Товариством договорів на реструктуризацію на відповідність вимогам чинного законодавства встановлено, що останні за своїм змістом не відповідають формі Типового договору, що, в свою чергу, **може обмежувати права, інтереси та гарантований захист прав споживачів порівняно із положеннями Типового договору, а саме:**

2.1. В умовах наданих Товариством договорів взагалі відсутні положення, що визначають права споживача та зобов'язання виконавця послуг, які, в свою чергу, передбачені в умовах Типового договору:

"2. Підприємство зобов'язується:

1) на період погашення реструктуризованої заборгованості загальну суму платежів, що вносяться громадянином на погашення реструктуризованої заборгованості, установлювати в розмірі, який не перевищує 25 відсотків доходів, що визначаються під час нарахування субсидій для працюючих громадян, і 20 відсотків - для пенсіонерів та інших осіб, що отримують будь-які види соціальної допомоги;

2) у разі зміни у складі зареєстрованих в житловому приміщенні осіб, розміру їх доходу або рівня тарифів на житлово-комунальні послуги проводити перерахунок реструктуризованої заборгованості;

3) у разі дострокового погашення боргу приймати рішення про дострокове припинення дії договору.

5. Громадянин має право:

достроково погасити борг в повному обсязі або його частину;

достроково розірвати договір;

вимагати проведення перерахунку у зв'язку із зміною у складі зареєстрованих у житловому приміщенні осіб або розміру їх доходу."

2.2. До того, в умовах наданих Товариством договорів зазначено, що "у випадку непогашення боргів протягом визначеного терміну винна сторона несе відповідальність згідно діючого законодавства України.", тоді як умовами пунктів 8 та 10 Типового договору передбачена можливість подовження строку дії договору, у разі коли доходу громадянина, який уклав договір про реструктуризацію заборгованості, не вистачає для повного погашення боргу, за його письмовою заявою до повного погашення, та можливість внесення змін до договору за згодою сторін".

Згідно абзацу четвертого частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли **сторони не можуть відступати від змісту типового договору**, але мають право конкретизувати його умови.

Згідно частини третьої статті 184 Господарського Кодексу України укладення господарських договорів на основі примірних і типових договорів повинно здійснюватися з додержанням умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу, не інакше як шляхом викладення договору у вигляді єдиного документа, оформленого згідно з вимогами статті 181 цього Кодексу та відповідно до правил, встановлених нормативно-правовими актами щодо застосування примірного або типового договору.

Частиною другою статті 627 Цивільного кодексу України передбачено умови укладання договорів за участю фізичної особи-споживача, а саме врахування вимоги законодавства про захист прав споживачів.

Зокрема статтями 18 та 21 Закону України "Про захист прав споживачів" для договорів про надання послуг, які підпадають під дію законодавства про захист прав споживачів, встановлена норма, що проголошує недійсними умови договорів, які обмежують права споживача порівняно з правами, встановленими законодавством.

Отже, укладаючи договори про реструктуризацію заборгованості у редакції, яка суперечать умовам Типового договору, Виконавець (Товариство) має змогу уникнути виконання деяких перелічених вище зобов'язань, чим штучно збільшуються його права за рахунок позбавлення прав споживачів, що значно звужує інтереси та гарантований захист прав споживачів порівняно із положеннями Типового договору, що відповідно можливо матиме негативні наслідки при вирішенні спірних питань.

Наслідком таких дій Товариства є ущемлення чи можливість ущемлення інтересів споживача послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, що є однією із кваліфікуючих ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку.

Тобто, такі дії Товариства характеризують поведінку монополіста на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та свідчать про використання ним свого становища задля більш швидкого, легкого вирішення питань щодо погашення споживачем заборгованості, замість вирішення таких питань у відповідності до вимог чинного законодавства.

Таким чином, дії ТОВ "ЄКС", які полягають в укладанні з фізичними особами-населенням договорів на реструктуризацію заборгованості на послуги водопостачання у редакції, що не відповідає вимогам чинного законодавства, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Як свідчать матеріали справи, Товариством після отримання розпорядження від 10.08.2016 №50-р про початок розгляду справи №2-26.213/46-2016 були вжиті заходи щодо усунення вказаного порушення законодавства про захист економічної конкуренції. А саме, листом від 08.09.2016 б/н ТОВ "ЄКС" надало інформацію щодо внесення змін до наказу від 04.01.2016 №3, яким затверджені Положення про реструктуризацію заборгованості з надання послуг централізованого холодного водопостачання для господарсько-побутових потреб та водовідведення та Типовий договір, відповідно до вимог чинного законодавства. Також Товариство зазначило, що всі договори реструктуризації заборгованості на послуги централізованого холодного водопостачання для господарсько-побутових потреб та водовідведення з фізичними особами-населенням були переукладені. Проте, до Відділення не було надано підтверджуючих документів (примірники договорів) щодо приведення у відповідність до вимог чинного законодавства вищезгаданих договорів.

3) В ході дослідження, відповідно до інформації, наданої ТОВ "ЄКС" листами від 15.12.2015 №304, від 18.02.2016 №19, від 14.06.2016 №14-06/16 Відділенням встановлено, що Товариством здійснені розрахунки тарифів на надання послуги з централізованого водопостачання, зокрема на території Пересадівської та Грейгівської сільських рад, без їх економічного обґрунтування.

Під час провадження господарської діяльності суб'єкти господарювання використовують вільні та державні регульовані ціни.

Відповідно до частини п'ятої статті 191 Господарського кодексу України державне регулювання цін здійснюється шляхом встановлення фіксованих державних та комунальних цін, граничних рівнів цін, граничних рівнів торговельних надбавок і постачальницьких

винагород, граничних нормативів рентабельності або шляхом запровадження обов'язкового декларування зміни цін.

Як передбачено пунктом 12 Закону України "Про ціни і ціноутворення", державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (**забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію)** та прибуток від його продажу (реалізації)).

Питання встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги врегульоване на державному рівні.

Положеннями статті 7 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" встановлено, що до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг, зокрема належить встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону.

Згідно положень підпункту 2 пункту "а" статті 28 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні послуги належить до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Чинне законодавство України передбачає, що тарифи на житлово-комунальні послуги встановлюються у розмірі економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво/надання. Так, статтею 30 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" визначено, що державне регулювання цін/тарифів базується на основних принципах, зокрема відповідності рівня цін/тарифів розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

Встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво не допускається.

Згідно з вимогами частини другої статті 31 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Згідно частини першої статті 73 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Відповідно до частини третьої статті 23 Господарського кодексу України правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для виконання усіма учасниками господарських відносин, які розташовані або здійснюють свою діяльність на відповідній території.

Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

З метою забезпечення єдиного для всіх регіонів підходу до формування тарифів у сфері житлово-комунальних послуг Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 01.06.2011 №869 "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги", якою затверджені Порядки формування тарифів на житлово-комунальні послуги (надалі – Порядки).

Реалізація цих Порядків дає змогу запровадити механізм розрахунку економічно обґрунтованих тарифів на підставі державних, галузевих норм і нормативів на послуги для

підприємств всіх форм власності, забезпечує єдині принципи та методичні основи формування тарифів, вводить єдину класифікацію витрат, які включаються до складу повної собівартості послуг, запобігає включенню до складу тарифів витрат, безпосередньо не пов'язаних з наданням таких послуг.

Дотримання вимог Порядків при формуванні та встановленні тарифів є обов'язковою умовою.

Згідно з вимогами Порядків для встановлення тарифів на комунальні послуги підприємство подає уповноваженим органам у друкованому й електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на плановий період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовуються під час їх проведення.

Частиною десятою статті 31 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" передбачено, що у разі зміни протягом строку дії цін/тарифів обсягу окремих складових економічно обґрунтованих витрат з причин, які не залежать від виконавця/виробника, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, виконавці/виробники проводять коригування встановлених цін/тарифів на житлово-комунальні послуги і подають на затвердження до органу, уповноваженого здійснювати встановлення таких цін/тарифів. При цьому перерахунок цін/тарифів може проводитися шляхом коригування лише тих складових структури цін/тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення.

Вказаними Порядками також передбачена можливість здійснення підприємством коригування тарифів (збільшення їх або зменшення) у разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із наданням послуг, зокрема з централізованого водопостачання та водовідведення.

Зокрема Порядками встановлено, що коригування може проводитися у випадку збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси. Перерахунки тарифів шляхом коригування здійснюються лише в частині тих складових частин структури тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення, що сприятиме забезпеченню економічної обґрунтованості та прозорості запровадження механізму коригування тарифів на послуги.

Змістове наповнення та розмір складових витрат ціни, які й формують собою собівартість послуги, як і будь-якого іншого товару (роботи, послуги), визначається Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, методичними рекомендаціями до їх застосування.

Відповідно до пункту 4П(С)БО 16 "Витрати", затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 №318, об'єкт витрат – продукція, роботи, послуги або вид діяльності підприємства, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом (виконанням) витрат.

Відповідно до частини другої статті 3 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку.

Для здійснення дослідження рівнів встановлених тарифів на послуги з централізованого водопостачання шляхом порівняння співвідношення витрат ТОВ "ЕКС" проти отриманих вигод (тобто поглибленого аналізу документів, матеріалів, які лягли в основу діючих тарифів на житлово-комунальні послуги, їх складових витрат, економічної обґрунтованості таких тарифів задля дослідження дотримання законодавства про захист економічної конкуренції та виявлення можливого ущемлення інтересів споживачів) вимогами

Відділення до Товариства від 13.11.2015 №2-292/80-1737 (п. 15); від 21.01.16 №2-292/80-83 (п. 2) та від 12.05.2016 №2-292/80-673 (п. 16) вимагалось надати пакет документів, які були покладені в основу діючих тарифів на житлово-комунальні послуги, які надаються ТОВ "ЄКС", зокрема послуги з централізованого водопостачання.

Так, за інформацією, наданою ТОВ "ЄКС" листом від 15.12.2015 №304, відповідно до нижченаведених рішень органів місцевого самоврядування Вітовського району Миколаївської області були встановлені тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що надаються ТОВ "ЄКС":

- рішення виконавчого комітету Лиманівської сільської ради від 07.09.2015 №6 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання в селах Лимани, Лупарево ТОВ "ЄКС". Пунктом 1 цього рішення затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання для населення 10,00 грн./м³; для бюджетних організацій - 11,50 грн./м³; для інших споживачів - 15,00 грн./м³;

- рішення виконавчого комітету Зеленогаївської сільської ради від 18.06.2015 №1 "Про затвердження тарифу та норм на виробництво та послуги з централізованого водопостачання. Пунктом 1 цього рішення затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання для населення 10,80 грн./м³; для бюджетних організацій - 12,42 грн./м³; для інших споживачів - 16,20 грн./м³;

- рішення виконавчого комітету Котляревської сільської ради від 02.07.2015 №30 "Про затвердження тарифу на послуги з централізованого водопостачання". Пунктом 1 цього рішення затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання для населення 10,80 грн./м³; для бюджетних організацій - 12,42 грн./м³; для інших споживачів - 16,20 грн./м³;

- рішення виконавчого комітету Пересадівської сільської ради від 22.07.2015 №19 "Про підняття тарифу на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення" (надалі – Рішення №19). Пунктом 1 цього рішення затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання для населення 10,80 грн./м³; для бюджетних організацій - 12,42 грн./м³; для інших споживачів - 16,20 грн./м³;

- рішення виконавчого комітету Первомайської селищної ради від 25.06.2015 №20 "Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання ТОВ "ЄКС". Пунктом 1 цього рішення затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання для населення 10,80 грн./м³; для бюджетних організацій - 12,42 грн./м³; для інших споживачів - 16,20 грн./м³;

- рішення виконавчого комітету Грейгівської сільської ради від 08.07.2015 №23 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання в селах Грейгове, Вороське, Петрівське та послуги з централізованого водовідведення для інших підприємств" (надалі – Рішення №23). Пунктом 1 цього рішення затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання для населення 11,50 грн./м³; для бюджетних організацій - 13,23 грн./м³; для інших споживачів - 17,25 грн./м³. Пунктом 2 цього рішення затверджено тариф на послуги з централізованого водовідведення для інших підприємств 30,00 грн./м³.

При цьому тарифи на житлово-комунальні послуги, що надаються ТОВ "ЄКС" на території Шевченківської та Михайло-Ларинської сільських рад, не переглядалися.

На вимогу Відділення від 12.05.2016 №2-292/80-673 щодо надання Товариством пакету документів, інформація з яких покладена в основу діючих тарифів на житлово-комунальні послуги, що надаються ТОВ "ЄКС", листом від 14.06.2016 №14-06/16 Товариство надіслало документи, інформація з яких свідчить про здійснені розрахунки собівартості 1 м³ на послуги ТОВ "ЄКС" з централізованого водопостачання та водовідведення лише на 2014 рік, з урахуванням вихідних даних, обсягу витрат, що включаються до виробничої собівартості, на підставі результатів аналізу фінансово-господарської діяльності за 2013 рік. Відповідно до цих даних вартість 1 м³ на послуги з централізованого водопостачання для населення ще за розрахунками 2014 року становила 14,24 грн./м³, а за даними калькуляції (розрахунку)

собівартості на 2015 рік вартість 1 м³ становила 10,80 грн.

Також, Товариством, як виробником послуг з централізованого водопостачання, документально не підтверджені розміри застосованих тарифів в с. Пересадівка з 01 серпня 2015 року до теперішнього часу 2016 року можливими розрахунками, у тому числі шляхом коригування лише в частині тих складових частин структури тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення, що сприятиме забезпеченню економічної обґрунтованості та прозорості запровадження механізму коригування тарифів на послуги. **Зазначене свідчить про фактичну відсутність у ТОВ "ЄКС" економічно обґрунтованих розрахунків діючих тарифів на послуги з водопостачання та підтверджуючих документів до них.**

Враховуючи, що у наданому Товариством листі від 15.12.2015 №304 "Розрахунок собівартості 1 м³ послуги з централізованого водопостачання по ТОВ "ЄКС" на 2015 рік" у графі "Відсоток в сторону зменшення, %" зазначено "36,75", згідно пункту 15 вимоги Відділення від 12.05.2016 №2-292/80-673 Товариству необхідно було надати ґрунтовні пояснення щодо визначення саме такого відсотку та зазначити, у яких розрахунках такий відсоток враховано. На що ТОВ "ЄКС" у листі від 14.06.2016 №14-06/16 зазначено (дослівно) "Надаємо розрахунок відсотку у сторону зменшення тарифу від економічно обґрунтованої собівартості 1 м.куб.води – 2 листи".

Беручи до уваги чисельні листи Відділення до Товариства з вимогами надати розрахунки діючих тарифів і підтверджуючі документи до них та відповіді Товариства на ці листи, Відділення звернулось до Пересадівської та Грейгівської сільських рад (листи Відділення від 12.05.2016 №2-292/52-677 та №2-292/52-677/1 відповідно), вимагаючи (дослівно) "надати пакет документів, які є в наявності у сільської ради та які лягли в основу тарифів на житлово-комунальні послуги, які надаються ТОВ "ЄКС" (централізоване водопостачання та водовідведення), діючих у 2015 році та на теперішній час, з відповідними розрахунками та підтверджуючими документами до них."

Однак, у відповідь Пересадівською сільською радою (лист від 24.05.2016 №533/04.02) надані документи, які не містять ні калькуляції розрахованого тарифу на водопостачання, ні розрахунків до нього з відповідними підтверджуючими документами. Проте надано копію листа ТОВ "ЄКС" від 02.07.2015 №304 щодо причин збільшення тарифів, протокол №14 засідання територіальної комісії Миколаївської області з погашення заборгованості підприємств паливно-енергетичного комплексу з відповідними розрахунками заборгованості за минулі роки, заборгованості різниці тарифів, загального обсягу заборгованості, розрахунок фактичного обсягу реалізації послуг та фактичної собівартості послуг за грудень 2013 року, 2013 рік.

Отже, фактично Пересадівською сільською радою надані документи, які по суті їх змісту не відповідають запитуваній інформації. Тобто, сільрадою не надано жодного документу, який підтверджує обґрунтованість рівня встановленого Рішенням №19 тарифу на послуги з водопостачання, та відповідно відсутні підтверджуючі його розрахунки та документи.

Зазначене свідчить також й про фактичну відсутність у Пересадівської сільської ради як друкованого так й електронного вигляду економічно обґрунтованих розрахунків діючих тарифів на послуги з централізованого водопостачання на плановий період та підтверджуючих матеріалів і документів до них, які мали б використовуватися під час їх проведення, що суперечить п. 9 Порядку формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 №868.

Важливо відзначити, що застосування Товариством тарифів на централізоване водопостачання, в основу яких покладені розрахунки, що не відповідають вимогам діючих нормативно-правових актів, стало наслідком дій Пересадівської сільської ради. У зв'язку з цим розглянуто справу та прийнято рішення адміністративної колегії територіального

відділення від 23.11.2016 №49-ріш у справі №2-26.217/39-2016 відносно Пересадівської сільської ради за вчинення порушення, передбаченого пунктом 7 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді вчинення дій, заборонених згідно із статтею 17 цього Закону, а саме: дії органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Така ж ситуація спостерігається і в межах території Грейгівської сільської ради, зокрема в населених пунктах, де послуги з централізованого водопостачання надаються ТОВ "ЄКС". Так, Грейгівською сільською радою листом від 23.05.2016 №639/04.03 на поставлене питання Відділення надано копію рішення виконкому від 08.07.2015 №23 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання в селах Грейгове, Воровське, Петрівське та послуги з централізованого водовідведення для інших підприємств" з додатками.

Отже, фактично Грейгівською сільською радою надано документи, які по суті їх змісту не відповідають запитуваній інформації. Тобто, сільською радою не надано жодного документу, який підтверджує обґрунтованість рівня встановленого Рішенням №23 тарифу на послуги з водопостачання, та відповідно відсутні підтверджуючі його розрахунки та документи.

У зв'язку з цим, розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 22.11.2016 №85-р розпочато розгляд справи №2-26.217/79-2015 відносно Грейгівської сільської ради за ознаками порушення, передбаченого пунктом 7 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді вчинення дій, заборонених згідно із статтею 17 цього Закону, а саме: дії органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Розслідуванні у даній справі триває.

Листом від 08.09.2016 б/н ТОВ "ЄКС" надало лише розрахунки планових (очікуваних) тарифів, які розраховувались ТОВ "ЄКС" як усереднені тарифи по Товариству. Слід зазначити, що базові вихідні дані у наданих розрахунках є суперечливими між собою. Так, при здійсненні розрахунків тарифів на водопостачання у витратах електроенергії враховано обсяг начебто фактичного споживання водопостачання у 2014 році в обсязі 347 029 м³, тоді як за наявною у Відділення інформацією, відповідно до Звіту про водопровід за 2014 рік (форма 1-водопровід) обсяг відпущеної води усім споживачам становив 331 тис. м³, що на 17 тис. м³ менше ніж враховано в розрахунках, а витрати по електроенергії у кількісному виразі враховано на рівні 785 192 кВт/год., тоді як відповідно до вказаного звіту витрати за 2014 рік склали на 46 тис. кВт/год. менше або 738,8 тис. кВт/год. Внаслідок цього завищення витрат на електроенергію складає приблизно 72 тис. гривень (із розрахунку тарифів на електроенергію, врахованих у розрахунках Товариства). До того ж, вихідними даними у розрахунках тарифів на водопостачання зазначено 69 свердловин, тоді як фактично діючі 52. Зазначене може вплинути на розрахунки чисельності працівників з їх обслуговування та, як наслідок, на розрахунки витрат на оплату праці; витрат на електроенергію.

Тобто, відсутність економічно обґрунтованих витрат рівня затверджених тарифів свідчить про затвердження відповідними сільськими радами економічно необґрунтованих тарифів і, як наслідок, застосуванні ТОВ "ЄКС" даних тарифів, що призводить до ущемлення прав споживачів послуг централізованого водопостачання.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Тобто, за визначенням частини першої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" ущемлення (можливість ущемлення) інтересів споживачів є

кваліфікуючою ознакою порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку.

Таким чином, дії ТОВ "ЄКС", які полягають у формуванні та застосуванні до споживачів, які мешкають в селах Пересадівка, Грейгове, Воровське, Петрівське Вітовського району Миколаївської області, економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання, є **порушенням законодавства про захист економічної конкуренції**, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: **зловживання монопольним (домінуючим) становищем у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.**

4) В ході дослідження матеріалів справи, відповідно до інформації ТОВ "ЄКС", наданої листом від 18.02.2016 №19, **Відділенням встановлено передчасне застосування Товариством нововведених тарифів** на послуги з централізованого водопостачання, з порушенням вимог чинного законодавства.

Пунктом 1 рішення виконавчого комітету Пересадівської сільської ради від **22.07.2015** №19 "Про підняття тарифу на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення" встановлені тарифи на послуги з централізованого водопостачання, які розраховані ТОВ "ЄКС", на рівні: для населення – 10,80 гривень; для бюджетних організацій – 12,42 гривень; для інших споживачів – 16,20 гривень.

Пунктом 2 Рішення №19 визначено, що "Рішення вступає в силу з **01 серпня 2015 року**".

Таким чином, тарифи на послуги з водопостачання, що надаються ТОВ "ЄКС" на території Пересадівської сільської ради, були введені в дію вищенаведеним рішенням з 01.08.2015, тобто через дев'ять днів з дня їх встановлення та з дня їх офіційного оприлюднення, **що свідчить про недотримання положень законодавства у сфері житлово-комунальних послуг.**

Також, слід зазначити, що **оприлюднення** інформації про встановлені Рішенням №19 тарифи відбулось шляхом оголошення в районній газеті "Вісник Жовтневщини" від **01.08.2015** №31(9221).

Відповідно до частини шостої статті 32 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" у разі зміни цін/тарифів на житлово-комунальні послуги виконавець/виробник **не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію повідомляє про це споживачів з посиланням на рішення відповідних органів.**

До того, на пункт 5 вимоги Відділення від 12.05.2016 №2-292/52-677 до Пересадівської сільської ради, яким вимагалось зазначити дату введення в дію тарифів на послуги з централізованого водопостачання, що надаються ТОВ "ЄКС", та які затверджені рішенням виконавчого комітету сільської ради в липні 2015 року, листом від 24.05.2016 №533/04.02 сільрадою надано відповідь, що (далі дослівно) "тарифи, затверджені рішенням виконкому сільської ради 22.07.2015 діють з 01 серпня 2015 року до теперішнього часу."

Виходячи з положень Рішення №19, ТОВ "ЄКС" не було додержано 15-ти денного терміну інформування споживачів про введення в дію нових тарифів на послуги з водопостачання, що **призвело до їх передчасного застосування.**

Листом від 08.09.2016 б/н ТОВ "ЄКС" щодо передчасного застосування ним тарифів на послуги централізованого водопостачання, затверджених Рішенням №19, пояснює наступне: "Товариство, отримавши вищезазначене рішення, побачило механічну помилку в цьому рішенні, а саме – вступ підвищення тарифів на послуги з централізованого водопостачання з 01.08.2015, про що повідомило Пересадівську сільську раду листом від 01.08.2015 б/н. Крім того, ТОВ "ЄКС" надає копію наказу ТОВ "ЄКС" від 01.08.2015 №78 "Про підняття тарифу на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення", у

якому ведення нових тарифів в силу датоване 01.09.2015." Проте підтверджуючих документів (платіжних документів, рахунків тощо) щодо фактичної дати застосування вказаних тарифів Товариством надано не було.

Беручи до уваги вищезазначену інформацію, територіальне відділення зазначає, що згідно частини першої статті 73 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

У Рішенні №19 визначено, що "Рішення вступає в силу з 01 серпня 2015 року".

Рішення виконавчого комітету №28 "Про приведення у відповідність рішення виконавчого комітету від 22.07.2015 №19 "Про підняття тарифу на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення", незважаючи на наявну у Пересадівській сільській ради інформацію про допущену помилку, було прийнято лише 08.09.2016.

Тобто, Товариство відповідно до вимог чинного законодавства повинно було виконати зазначене рішення органу місцевого самоврядування та не могло самостійно змінити його.

У зв'язку з цим, споживачі послуг ТОВ "ЄКС" були позбавлені можливості ознайомитись із нововведеними тарифами у строки, встановлені законодавством, що могло призвести до понесення споживачем фінансових збитків, пов'язаних з оплатою достроково введених тарифів, що обмежує права споживачів, передбачені законодавством у сфері житлово-комунальних послуг, та свідчить про ущемлення їх інтересів.

Передчасне застосування Товариством тарифів, не дотримуючись 15-ти денного терміну повідомлення споживачів про введення в дію нових тарифів на послуги з водопостачання, з посиланням на рішення відповідних органів, без урахування вимог чинного законодавства, призводить до стягнення із споживачів зайвої оплати за надані послуг, що може призвести до понесення споживачем матеріальних збитків та ущемлення його інтересів, що є кваліфікуючою ознакою порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Отже, з огляду на монопольне становище ТОВ "ЄКС" на ринку, дії Товариства (виконавця послуг з централізованого водопостачання) у вигляді передчасного застосування ним тарифів, не дотримуючись вимог чинного законодавства, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції" зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Згідно частини першої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або

ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Частина друга статті 52 Закону України визначає, що за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

За даними, наданими Головним управлінням ДФС у Миколаївській області листом від 02.06.2016 №1637/9/14-29-12-02-19, згідно з податковою декларацією з податку на прибуток за 2015 рік ТОВ "ЄКС" доходи Товариства від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначені за правилами бухгалтерського обліку, задекларовані в сумі "(інформація з обмеженим доступом)" гривень 00 копійок.

При визначенні розміру штрафу враховані наступні обставини, зокрема:

- в ході розгляду справи ТОВ "ЄКС" співпрацювало з територіальним відділенням;
- ТОВ "ЄКС" раніше не притягувалось територіальним відділенням до відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- ТОВ "ЄКС" розпочало проведення дій, спрямованих на усунення порушення.

На подання з попередніми висновками у справі від 19.10.2016 №2-06/266-пв, отримане ТОВ "ЄКС" 12.12.2016 (згідно поштового повідомлення про вручення), на адресу територіального відділення надійшло клопотання ТОВ "ЄКС" (лист від 12.12.2016 №14-12/16) про перенесення розгляду справи.

Відповідно до абзацу другого пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299, (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (із змінами) (надалі - Правила) за вмотивованим клопотанням особи, яка бере участь у справі, про необхідність більш тривалого часу для розгляду подання та підготовки відповіді на нього розгляд справи може бути відкладено.

Виходячи з наступного, Відділення не може задовольнити вищезгадане клопотання.

ТОВ "ЄКС" посилається на те, що для розгляду подання з попередніми висновками у справі у Товариства було дуже мало часу.

У зв'язку з цим, звертаємо увагу, що про об'єднання справ та проведення комплексного дослідження ТОВ «ЄКС» було повідомлено листом від 16.09.2016.

Подання з попередніми висновками у справі у відповідності з нормами чинного законодавства, а саме абзацу першого пункту 26 Правил, яким передбачено, що копії подання з попередніми висновками не пізніше ніж за десять днів до прийняття рішення у справі надсилаються сторонам та третім особам, було надіслано ТОВ «ЄКС» 05.12.2016.

Таким чином, Товариство мало час та можливість детально ознайомитись із матеріалами справи та надати свої заперечення й додаткові пояснення.

Інших обґрунтованих підстав відкладення розгляду справи Товариством зазначено не було.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтею 48 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за

№291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299, (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (із змінами), адміністративна колегія Миколаївського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю "Єдині комунальні системи", код ЄДРПОУ 34010619 (адреса: 54284, Миколаївська обл., Вітовський р-н, с. Лимани, вул. Фрунзе, 130) протягом 2014-2015 років та до теперішнього часу 2016 року в територіальних (географічних) межах смт. Первомайське, с. Грейгове, с. Михайло-Ларине, с. Пересадівка, с. Котляреве, с. Зелений Гай, с. Лимани, с. Лупареве, с. Шевченкове, с. Новогригорівка та с. Зоря Вітовського району Миколаївської області, де розташовані мережі, що належать або використовуються (експлуатуються) ТОВ "ЄКС" для надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, займає монопольне становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, як таке, що не має на цьому ринку жодного конкурента.

2. Визнати, що дії ТОВ "ЄКС", які полягають в укладанні з фізичними особами-населенням договорів про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення у редакції, що не відповідає вимогам чинного законодавства, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За вчинення порушення, визначеного в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на ТОВ "ЄКС" штраф у відповідності до абзацу другого частини першої, абзацу другого частини другої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" в розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Визнати, що дії ТОВ "ЄКС", які полягають в укладанні з фізичними особами-населенням договорів на реструктуризацію заборгованості на послуги водопостачання у редакції, що не відповідає вимогам чинного законодавства, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. За вчинення порушення, визначеного в пункті 4 резолютивної частини цього рішення, накласти на ТОВ "ЄКС" штраф у відповідності до абзацу другого частини першої, абзацу другого частини другої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

6. Визнати, що дії ТОВ "ЄКС", які полягають у формуванні та застосуванні до споживачів, які мешкають в селах Пересадівка, Грейгове, Воровське, Петрівське

Вітовського району Миколаївської області економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем у вигляді дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. За вчинення порушення, визначеного в пункті 6 резолютивної частини цього рішення, накласти на ТОВ "ЄКС" штраф у відповідності до абзацу другого частини першої, абзацу другого частини другої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

8. Визнати, що дії ТОВ "ЄКС" (виконавця послуг з централізованого водопостачання) у вигляді передчасного застосування ним тарифів, не дотримуючись вимог чинного законодавства, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме: зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

9. За вчинення порушення, визначеного в пункті 8 резолютивної частини цього рішення, накласти на ТОВ "ЄКС" штраф у відповідності до абзацу другого частини першої, абзацу другого частини другої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

10. Зобов'язати ТОВ "ЄКС" припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, та привести протягом двох місяців з дня отримання цього рішення договори про надання послуг з водопостачання, укладені між ТОВ "ЄКС" та споживачами цих послуг, до вимог чинного законодавства, про що у десятиденний термін повідомити Миколаївське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням підтверджуючих документів.

11. Зобов'язати ТОВ "ЄКС" припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане в пункті 4 резолютивної частини цього рішення, та привести протягом двох місяців з дня отримання цього рішення договори на реструктуризацію заборгованості на послуги водопостачання до вимог чинного законодавства, про що у десятиденний термін повідомити Миколаївське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням підтверджуючих документів.

12. Зобов'язати ТОВ "ЄКС" припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане в пункті 6 резолютивної частини цього рішення, та протягом двох місяців з дня отримання цього рішення вжити заходів щодо здійснення розрахунків економічно обґрунтованих тарифів на житлово-комунальні послуги, що надаються ТОВ "ЄКС", та проведення перерахунку розміру плати споживачів за надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за період застосування економічно необґрунтованих тарифів та, у разі встановлення наявності надмірно сплачених коштів, повернути їх споживачам, про що у десятиденний термін повідомити Миколаївське

обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням підтверджуючих документів.

13. Зобов'язати ТОВ "ЄКС" дотримуватись вимог чинного законодавства щодо порядку введення в дію тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення та протягом двох місяців з дня отримання цього рішення вжити заходів щодо проведення перерахунку розміру плати споживачів за надання відповідних послуг за період передчасного застосування тарифів та, у разі встановлення наявності надмірно сплачених коштів, повернути їх споживачам, про що у десятиденний термін повідомити Миколаївське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" Товариство зобов'язано протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення адміністративної колегії Миколаївського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України може бути оскаржено до господарського суду Миколаївської області у двомісячний строк з дня його одержання.

**Голова адміністративної колегії
Миколаївського обласного
територіального відділення
Антимонопольного комітету України**

В. Харченко